„„Eks sina ole seda waimo äratunnud, kelle märatus ei mite üksnes wolis ja tarkusses ja igawusses, waid ka armastusses ja õigusses? Kas sa wõid unustada päiwi, kus sinine pääwa taewas ja sinine öötaewas sulle kui sinised silmad lahti läksid, misga helde Jumal sino peale waatas? — Kas sina ei ole määratuma armastust tunnud, mis inimeste südametesse ennast peitis ja sealt kui peeglist sulle paistis? nõnda kui päike oma eledat walgust ei mite üksnes ligiseiswa kuule — meie öödele walguseks — ei anna, waid ka eha- ja koidotähele ja kõige kaugematele rändawatele tähekestele?

„„Tuleta meele pimedal tunnil, kuida sul sino elokewadel surnohauad otsego kauge ue ilma määrjad paistsid, ja kuida sina keskel elopriskusel surma hinna äramõistsid. Wanuse külmas kohmetanud loomad soendab haua lumerüngas ue elusse ärkawaks. Otse kui üks laewamees, kes wilust, talwisest tühjast merest äkitselt rannakaldale üles astub, mis soeas täielikus kewade ilus õitseb, nõnda saame üheainukese tõukamisega, mis meie elolaewa kergitab, elo talwe lõpetusel äkitselt igawesse kewadesse.

„„Ole rõemus pimedal tunnil, et sino elo suures laias elus asendab. Maast wõetut mullapõrmu on jumalik õhk elustanud. Nüüd kihiseb üks ilm, ja iga puuleheke on üks hingede maa. Iga pisuke elo kohmetaks külma ja waoks põhja, kui ümberringi suur laenetaw elo teda ei soendaks ja ülewal ei kannaks. Aea meri läigib kui ruumide meri, ilm-

otsata hiilgawatest loomadest; ja suremine ja sündimine on aga tuleorud ja tulemäed igawesses laenetawas ilmameres. Surnoluukuju ei ole kuskil leida, mis nõnda näitab on üks teine keha. Ilma kõigeomalist elusolemist ei oleks meil muud kui laia otsata surma. Loomuse kõrge Alpeni mägede külles takistame kui samblad, mis oma kõrge pilwete külles imewad. Inimene on liblikas, kes Simborasso mää üle kõigub ja kõrgel üle libliko lennab Kondor*); aga ükspuhas, suur ehk weike, Kalewipoeg ja laps, nemad rändawad kõik priipõlwel ühes aias, ja ühespääwakihulane weab oma suguwanemate rida tuulemarudest ja waenlastest läbi eiwanemateni, kes ennemuiste Paradiisi jõgede kallastel õhtopäikese paistel mängisiwad. — Ära unusta seda mõtet ial, mis praego sino silma ees nii selgest ennast wäljalahutab, et hing kibedamate waimopiinade, tulisemate waimo rõemude wasto kestab, senni kui keha kangemate ihuwalude ja kenaduste alla katki pudeneb. Nõnda on hinged sooaurotulokeste sarnatsed, mis tuuleoogude ja wihmasagarate wahel kustumata üherst paigast teist liiguwad.

„„Kas sa wõid unustada pimedal tunnil, et suured inimesed enne sind on elanud, ja et sina nende järgile lähäd? Ülenda ennast nende waimude

*) Kes „Maailm ja mõnda“ on lugenud, need tunnewad nimetud mäed ja liiwo.

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1853, lk. 40